

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119200842
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119200842.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu I. G. Z., s. r. o., so sídlom N., A. 5, L. XXXXXXXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou H. G., s. r. o., so sídlom N., A. 5, L. XXXXXXXX, proti žalovanému U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., N. XXX/XX, o zaplatenie 329,57 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 27. júna 2019, č.k. 18Csp/12/2019-77, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 329,57 eur s príslušenstvom. Výrokom II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 329,57 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 329,57 eur od 22.05.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP z dôvodu, že v danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Právne vec posúdil podľa § 39, § 524 ods. 1, 2 Obč. zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba podaná žalobcom nie je dôvodná. Zmluva o povolenom prečerpaní bola uzavretá medzi Z. Z., a. s., (ďalej len "Z., a. s.") ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Žalobca si pohľadávku pôvodného veriteľa (Z., a. s.) uplatňuje z titulu postúpenia pohľadávky. Súd sa preto zaoberal otázkou, či k postúpeniu pohľadávky Z., a. s., na žalobcu došlo zákonom predpokladaným spôsobom, t. j. platne, a teda, či je žalobca v tomto spore aktívne vecne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a druhá strana je subjektom hmotnoprávnej povinnosti. Ako vyplýva z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, banka môže postúpiť pohľadávku inej osobe buď so súhlasom klienta, alebo aj bez takéhoto súhlasu za predpokladu, že klienta písomne vyzvala na plnenie a klient je napriek tejto výzve v omeškaní so splatením dlhu dlhšie ako 90 dní. V danom prípade žalobca nepreukázal, že by žalovaný s postúpením pohľadávky z Z., a. s., na žalobcu súhlasil. Preukázal síce, že jeho právny predchodca vyzval žalovaného na úhradu dlhu výpoveďou zmluvy zo dňa 14.06.2016, avšak nepreukázal jej doručenie žalovanému, keď na výzvu súdu oznámil, že dokladom o doručení výpovede zmluvy nedisponuje. Doručenie výzvy dlžníkovi je veľmi významné, nakoľko až keď sa takáto výzva dostane do sféry dispozície dlžníka a tento svoj dlh neuhradí a je tak v omeškaní so splatením dlhu po dobu viac ako 90 dní, až potom je pohľadávka banky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách spôsobilá na postúpenie. Dovtedy takáto pohľadávka nemôže byť postúpená. Vzhľadom k tomu, že žalobca súdu nepreukázal splnenie zákonom

predpísaných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, možno konštatovať, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 21.05.2018 medzi Z., a. s., ako postupcom a žalobcom ako postupníkom je neplatná. Následkom neplatnosti tejto zmluvy je absencia aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, a preto súd žalobu práve z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie ako nedôvodnú zamietol. Pre úplnosť súd dodal, že k rovnakému právnomu názoru dospeli v obdobných veciach aj napríklad Krajský súd v Bratislave v uznesení sp. zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19.05.2015, Krajský súd v Prešove v uznesení sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29.05.2014, Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 9Co/147/2016 zo dňa 21.04.2016, Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 23Co/574/2015 zo dňa 26.01.2016, Krajský súd v Trenčíne v rozsudkoch sp. zn. 5Co/460/2015 zo dňa 13.01.2016, sp. zn. 6Co/603/2015 zo dňa 22.03.2016, sp. zn. 17Co/251/2016 zo dňa 18.05.2016. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V predmetnej veci mal plný úspech žalovaný. Zo spisu však nevyplynuli žiadne trovy, ktoré by mu v súvislosti s týmto konaním vznikli, a preto jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca citoval ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poukázal na to, že v konaní predložil výpoveď zo zmluvy zo dňa 14.06.2016, ktorou jeho právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť povoleného prečerpania a zároveň žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný svoju povinnosť v stanovenej lehote nesplnil. Pokiaľ ide o preukázanie doručenia predmetnej výpovede zmluvy zo dňa 14.06.2016, k tomu uviedol, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie tejto výzvy. Poukázal na ust. § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádza. Vzhľadom k tomu je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné. Žalovaný doručenie predmetnej výzvy nespochybnil, preto súd v tomto smere nevykonáva dokazovanie a doručenie výzvy považuje za nesporné. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/124/2018-97 zo dňa 04.12.2018, z ktorého vyplýva, že je neprípustné, aby súd bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovanými, tieto sám vlastnou činnosťou spochyboval bez riadneho dokazovania na pojednávaní. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si náhradu trov konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP /keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem/v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanému z pôvodného veriteľa Z., a.s. N..

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

8. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ako to naznačuje žalobca v odvolaní, ale stanovuje podmienky platnosti

zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

9. Odvolací súd ďalej uvádza, že v prípade pohľadávky banky /ako to bolo aj v tomto prípade/ je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná /dospelé splátky/ a len za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách, a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva, ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon a je preto neplatný.

10. Žalobca tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách platného v čase uzavretia zmluvy, čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Súd prvej inštancie správne skúmal podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách a teda písomnej výzvy banky. Aktívnu legitímáciu v konaní preukazuje žalobca a súd ju skúma ex offa, a teda nestačí len skutočnosť, že žalovaný aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní nenamietal. Pokiaľ je pre preukázanie aktívnej legitímácie žalobcu v konaní nevyhnutné preukázať relevantnú výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a doručenie takejto výzvy nie je žalovaným namietané, nemožno konštatovať, že ide o nesporné tvrdenia strán a dokazovanie v tomto smere nevykonať. Súd prvej inštancie z listín predložených žalobcom mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu (SLSP a.s.) vyzval žalovaného na úhradu dlhu výpoveďou zmluvy zo dňa 14.06.2016, avšak nepreukázal jej doručenie žalovanému, keď na výzvu súdu oznámil, že dokladom o doručení výpovede zmluvy nedisponuje. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že doručenie výzvy dlžníkovi je veľmi významné, nakoľko až keď sa takáto výzva dostane do sféry dispozície dlžníka a tento svoj dlh neuhradí a je tak v omeškaní so splatením dlhu po dobu viac ako 90 dní, až potom je pohľadávka banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilá na postúpenie. Dovtedy takáto pohľadávka nemôže byť postúpená. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom predpísaných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, je potrebné konštatovať, že podmienky pre postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca), podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách neboli splnené.

11. V tomto prípade žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na vymáhanie žalovanej pohľadávky.

12. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. V odvolacom konaní mal plný úspech žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní žalovanému však žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).